

Estan tocant la nostra cançó

Sense les cançons tristes seríem més infeliços. Sense els homes i les dones els paisatges són més grisos. Sense els amics que no truquen dormim molt pitjor

Quan la primera persona del plural ens fa invencibles

No sé pas com ens ho fariem sense les cançons per construir i reconstruir la pròpia biografia sentimental. Les cançons es devien inventar per popularitzar (i, doncs, salvar) la poesia i perquè tots plegats, egocèntrics com som, juguéssim a pensar que tal o tal peça s'ha escrit pensant en nosaltres. "La primera persona del plural/ és mentida", sentència Vicenç Villatoro, amb més raó que un sant, a l'esplèndid poemari *Sense invitació* (Proa). Un llibre dur, madur, sorgit de les entranyes, que vessa veritat per totes bandes. I sí, és cert que al capdavall estem sols, però poques vegades el nosaltres té tanta força com quan dues persones es reconeixen en una cançó. Pel que diu i per com ho diu. Per on érem i què fèiem quan la vam sentir per primer cop. Perquè ens vam enamorar (o barallar o entristir o reconciliar) escoltant-la. Perquè l'entendem a la nostra manera, llegint-hi coses que només tu i jo hi podem trobar. Perquè la vam escoltar encara més, visca el masoquisme, quan el nosaltres ja era història. Perquè així que en sonen els primers acords retrocedim a l'acte fins aquell racó de la memòria en què la primera persona

del plural ens feia invencibles. Podria sortir de casa sense cap llibre a la motxilla, tot i que n'acostumo a tragar més d'un. Però fes-me sortir al carrer sense l'iPod (ara incorporat a l'iPhone) i em tindràs perduda: jo només sóc la que sóc si duc amb mi un parell d'auriculars i un grapat de cançons. ♦♦

Quan les polèmiques baixen al grau ínfim de picabaralla

"Durant uns anys, semblava que havíem recuperat el temps de parlar. Però el patró continua sent l'amo de les paraules i, quan afluixa les reg-

nes, deixa lliure el temps de les rates. Temps de rates que fan que avui la nostra realitat sembli una taverna sòrdida. Les polèmiques baixen al grau ínfim de picabaralla, il·l'enveja fa que els ressentits malgastin el seu temps, perquè si vols crear no tens temps d'envejar". 2011? No ben bé: 1981.

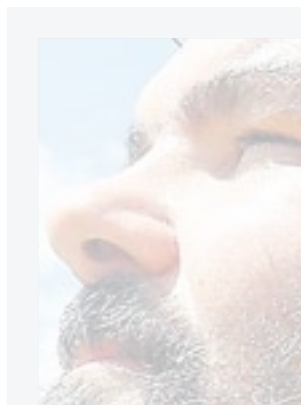
Ho escrivia Montserrat Roig al diari *Avui*, en un dels articles ara aplegats en el llibre *Diari d'uns anys (1975-1981)*, amb el segell d'Acontravent. Que bé que m'ho he passat llegint-los. Quina potència que desprenen. Quin compromís, no només ideològic (era una autora feminista, catalanista i d'esquerres) sinó vital. "El que a mi m'interessa, ara per ara, és explicar històries de les coses que

passen. Això: de les coses. I com que les coses les fan, les pateixen, les estimen o les destrueixen els homes i les dones, m'interessen per sobre de tot els homes i les dones. El paisatge que més m'apassiona és l'humà".

Vint anys després de la mort prematura de Roig, fa il·lusió que un editor com Quim Torra s'esforci a recuperar-ne obra dispersa. Ella justificava així el seu ofici: "Incapaç com em veia de transformar el món... vaig decidir escriure'l". ♦♦

Quan rebia trucades que el despertaven de matinada

Demà passat l'Espai Mallorca de Barcelona acollirà un homenatge al poeta Salvador Iborra, assassinat el passat 29 de setembre a Ciutat Vella. S'hi recitaran poemes seus i, si l'emoció m'ho permet, hi llegiré un text introductori de l'escriptor i crític Sebastià Bennassar. En Tià troba a faltar de mala manera les trucades que rebia de matinada, en què en Salva li solia demanar uns consells que després no seguia. "En el capítol de proeses del meu amic deu figurar amb lletres d'or la de ser l'home que més vegades m'ha despertat", escriu Bennassar. El seu text acaba amb unes paraules que són igualment aplicables a Montserrat Roig i a tots els bons escriptors que han mort abans que nosaltres: "Ara només ens queda el rar privilegi de rellegir-lo. I l'obligació de no oblidar-lo". ♦♦

03

01
MONTSERRAT ROIG REVIU EN UN LLIBRE QUE APLEGA ARTICLES ESCRITS DEL 1975 AL 1981

02
VICENÇ VILLATORO DISPARA GRANS VERITATS EN EL SEU ÚLTIM POEMARI

03
SEBASTIÀ BENNASSAR JA NO POT PARLAR PER TELÈFON AMB EL SEU AMIC SALVA IBORRA